

Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (toliau – FAO) 2021 m. kovo mėn. duomenimis, paskelbus oficialius duomenis apie 2020 m. gautą derlių Australijoje, Europos Sąjungoje, Kazachstane ir Rusijoje, bendras grūdų derlius 2020 m. pasaulyje prognozuojamas 2 761,3 mln. t, ir tai būtų 1,9 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. Kviečių derlius pasaulyje 2020 m. prognozuojamas 1,7 proc. didesnis nei 2019 m. ir turėtų sudaryti 774,0 mln. t.

Kitų grūdų derlius pasaulyje analizuojamu laikotarpiu prognozuojamas 2,0 proc. didesnis ir turėtų sudaryti 1 474,1 mln. t. Kitų grūdų derlius padidėjo, nes Vakarų Afrikoje ir ES (Rumunijoje) buvo padidinta kukurūzų derliaus prognozė. Padidintas pasaulyje ir miežių derlius dėl geresnio jų derlingumo Australijoje ir Rusijoje.

Naujausios FAO analitikų prognozės duomenimis, ES šalyse bendras grūdų derlius 2020 m. turėtų sudaryti 282,6 mln. t, tai būtų 13,1 proc. mažiau nei 2019 m. Iš to skaičiaus kviečių derlius 2020 m. turėtų sudaryti 125,2 mln. t (2019 m. buvo 155,7 mln. t), o kitų grūdų būtų 3,5 mln. t mažesnis už paskutinių penkerių metų vidurkį ir turėtų sudaryti 154,6 mln. t.

2021 metų derliui Europos Sąjungoje kviečių sėjos plotai, įskaitant žieminius ir vasarinius, turėtų padidėti daugiau nei 5 proc. Pasėlių plotai turėtų padidėti daugiausia Prancūzijoje, kurioje 2020 m. dėl gausių kritulių strigo sėjos darbai, tačiau dabar sėja vyksta sklandžiai. Žiemkenčiai vasario mėn. nuo šalčio nukentėjo nedaug. FAO prognozuoja, kad 2021 m. kviečių derlius ES šalyse gali sudaryti 137 mln. t, tai būtų didesnis grūdų derlius nei 2020 m.

FAO duomenimis, Rusijoje 2020 m. grūdų derlius turėtų sudaryti 129,6 mln. t, tai būtų 9,9 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. derliumi. Iš minėto skaičiaus kviečių derlius 2020 m. turėtų sudaryti 85,9 mln. t, tai būtų 15,3 proc. daugiau negu 2019 m. Rusijoje žieminių javų sėja 2021 m. derliui buvo baigta 2020 m. lapkričio mėn. Prognozuojama, kad pasėlių plotas gali būti šiek tiek didesnis nei paskutiniiais metais. 2020 m. gruodžio mėn. Rusijoje šiltesnės ir sausesnės nei įprastai oro sąlygos sukėlė susirūpinimą dėl žiemkenčių, tačiau gausus sniegas ir krituliai 2021 m. sausio ir vasario mėnesiais pagerino dirvožemio drėgmės lygį. 2021 m. vasario mėn. viduryje Vidurio ir Šiaurės Kaukazo rajonuose pasėliams meteorologinės sąlygos buvo palankios. Priešingai, pietinėje Rusijos dalyje, pagrindiniame žiemkenčių auginimo regione, sniego danga buvo nepakankama, todėl augalai galėjo nukentėti nuo šalčio. Dėl minėtos priežasties prognozuojama, kad 2021 m. kviečių derlius, palyginti su praėjusių metų gana gausiu derliumi, gali būti mažesnis

apie 7 mln. t. Nuo sezono pradžios oro sąlygos Baltarusijoje, Moldovos Respublikoje ir Ukrainoje buvo palankios žieminiams pasėliams. Nors vasario pradžioje temperatūra nukrito žemiau vidutinio lygio, pakankamas sniego kiekis neleido pasėliams užšalti. Sniego danga taip pat labai svarbi norint užtikrinti geras drėgmės atsargas ankstyvą pavasarį (kovo – balandžio mėn.).

Rusijoje 2021 m. derliui vasarinių javų sėją planuojama pradėti balandžio mėnesį. Prognozuojama, kad 2021 m. vasariniais kviečiais gali būti užsėtas mažesnis plotas už vidutinį dėl nuo 2021 m. birželio 2 d. įvedamo kviečių eksporto mokesčio, kuris gali sumažinti pasėlių pelningumą.

Naujausiais FAO duomenimis, Ukrainoje 2020 m. visų grūdų derlius turėtų sudaryti 64,9 mln. t ir būtų 13,2 proc. mažesnis, palyginti su 2019 m., bei 1,8 proc. mažesnis už paskutinių penkerių metų vidurkį. 2020 m. kviečių derlius prognozuojamas 11,3 proc. mažesnis nei 2019 m. ir turėtų sudaryti 25,1 mln. t, tai būtų 5 proc. mažiau už paskutinių penkerių metų vidurkį. Dėl mažesnio derliaus kviečių eksportas 2020–2021 m. greičiausiai neatitiks Vyriausybės užsibrėžto tikslo – 17,5 mln. t. 2020 m. kukurūzų derlius dėl rekordiško kukurūzų ploto Ukrainoje sudaro 30,3 mln. t. Tikimasi, kad 2020–2021 prekybos metais (liepos – birželio mėn.) kukurūzų eksportas iš Ukrainos gali sudaryti beveik 24 mln. t, tai turėtų atitikti Ekonominės plėtros, prekybos ir žemės ūkio ministerijos 2020 m. sausio 26 d. nustatytą kvotą.

Šaltinis: FAO